

ХОДАНИЧ Петро Михайлович (28. 06. 1951, с. Раково Перечинського, нині Ужгородського р-ну Закарпатської обл.) — письменник, літературознавець, майстер різьблення на дереві, педагог. Чоловік [Л. Повх](#). Член НСПУ (1984; у 2005—12 — голова Закарпатської обласної організації), НСМНМУ (1995). Кандидат педагогічних наук (2000). Заслужений майстер народної творчості України (2021). Премії імені Ф. Потушняка (2001, 2006, 2008, 2012, 2019, 2021), імені І. Вільде (2009), «Карпатська корона» (2010), імені Зореслава (2013). Закінчив Ужгородське училище прикладного мистецтва (1970), Літературний інститут у Москві (1980). Працював в Ужгороді: художником Закарпатського комбінату Художнього фонду УРСР (1973—85), викладачем училища прикладного мистецтва (1980—82), інституту інформатики, економіки і права (1995—2004), інституту післядипломної педагогічної освіти (2004—24). Дебютував 1975 оповіданням «Юлька» в газеті «Радянське село». Автор оповідань, повістей, романів та драматичних творів. У них поєднує трагікомічне і драматичне, дотримується сценічних умовностей. Прототи́пи його героїв — переважно сучасники та історичні постаті. Друкувався у журналах «Київ», «Січеслав», «Дзвін», «Вежа», «Малютко», «Дукля», «Дружно вперед» (обидва — Словаччина), численних альманахах, збірниках та антологіях. Багаторазовий учасник обласних, всеукраїнських та міжнародних (Румунія, Словаччина, Угорщина, Чехія) художніх виставок. Як різьбяр спеціалізується на виготовленні круглої та рельєфної пластики у дереві на теми села, ремісництва. Створив низку творів сакрального різьбярства: іконостаси, престולי, жертівники, аналої тощо в храмах Закарпатської обл. Автор ідей і упорядник антологій

«Закарпатське оповідання XX століття» (2002), «Kárpátokon Innen És Túl» («По обидва боки Карпат», 2010); монографій «Письменники Срібної Землі» (2006) і «Дерев'яна пластика Закарпаття» (2020, співавт.). Спів-автор видань «Педагогічна освіта на Закарпатті» (2003), «Педагогічна енциклопедія Закарпаття» у 2-х т. (2021—22; усі — Ужгород). Окремі твори перекладені угорською, словацькою, німецькою, російською, чеською мовами.

Основні твори

Тиждень у горах: Оповідання. Уж., 1983; Степанова земля: Повість, оповідання. Уж., 1988; Портрет орендатора: Нариси. Уж., 1992; Міст через Тису. Уж., 2001; Знак дракона: Вибр. повісті, оповідання. К., 2005; Таємниця капища Перуна: Роман-містерія. Уж., 2008; Косіння трави: Повість-есе, оповідання. Уж., 2011; Свобода під заставу: Драм. тв. Уж., 2012; Руки для майстра: Вибр. тв. Уж., 2018; Будителі, або Віват імператору!: Істор. драма. Уж., 2017; Віденське дзеркало: Монодрама. Уж., 2018; Втеча, або Тиха моя вітчизна: Роман. Уж., 2021; Біженка: Роман. Уж., 2025.

Основні праці

Педагогічна та освітньо-культурна діяльність українських письменників-емігрантів на Закарпатті в міжвоєнний період (1919—1939). 1999; Шляхом пізнання: Статті. 2011; Сповідь: Альбом: скульптура, різьбярство, сакральне мистецтво. 2018 (усі — Ужгород).

Рекомендована література

1. Пісоцький К. Стереґтися тиші // Літературна Україна. 1984, 26 лип.;
2. Хланта І. Літературне Закарпаття у 20 ст.: Біобібліогр. покажч. Уж., 1995;
3. Поп В. У світлі нових перевалів // Новини Закарпаття. 2001, 5 лип.;
4. Скунець П. Тінь, що впала з Божого воза // Срібна Земля. 2001, 14 лип.;
5. Рішко М. Петро Ходанич // Письменники Срібної Землі. Уж., 2006;
6. Балеґа Ю. Ні, не помилився // Карпатська Україна. Красне поле. 2006, 21 січ.;
7. Федака Д. Петро Ходанич // Українське красне письменство Закарпаття. Уж., 2017.

В. П. Густі

Бібліографічний опис:

Ходанич Петро Михайлович / В. П. Густі // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-891019>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).